

OTVARANJE ZNANSTVENE KONFERENCIJE

RIJEČ PREDSJEDNIKA SAVJETA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI SFR JUGOSLAVIJE *akademika EDHEMA ČAME*

Gospođe i gospodo, drugarice i drugovi, dragi prijatelji i kolege,

Imam osobitu čast i zadovoljstvo što u ime Savjeta akademija znanosti i umjetnosti Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije mogu otvoriti međunarodni naučni skup o snagama i putovima rata i mira, skup koji se održava u povodu obilježavanja 30. godišnjice završetka drugog svjetskog rata i pobjede nad fašizmom.

Zato sam posebno radostan što vas učenjake i javne radnike, učesnike i uvažene goste, osvjedočene pobornike mira i progresa mogu najsrdačnije da pozdravim i zahvalim vam na odzivu da prisustvujete ovom Skupu, i da vam zaželim dobrodošlicu i ugodan boravak u našoj samoupravnoj socijalističkoj i nesvrstanoj Jugoslaviji, u našem drevnom Zagrebu u kome se vjekovima njegovalo i razvijalo naučno i kulturnoumjetničko stvaralaštvo, i u kome je sjedište naše najstarije jugoslavenske akademije kao i sjedište Međukademijskog odbora za proučavanje uzroka i posljedica drugog svjetskog rata.

Savjet akademija znanosti i umjetnosti SFRJ svesrdno je podržao inicijativu za osnivanje stalnog Međukademijskog odbora za proučavanje uzroka i posljedica drugog svjetskog rata, polazeći od potrebe stalnog, sistematskog i serioznog proučavanja i objektivnog osvjetljavanja ovog, u historiji savremenog čovječanstva najsurovijeg rata, kako bismo, poučeni gorkim i teškim iskustvima iz nedavne prošlosti stvorili sebi i svojim potomcima takve odnose i uvjete u kojima se jedino može čovjeku, kao osnovnoj vrijednosti svakog društva, osigurati život dostojan čovjeka.

Ovih dana se navršava i 5. godišnjica našeg prvog međunarodnog skupa posvećenog ovoj problematici održanog u ovom gradu u organizaciji Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i uglednog Međunarodnog komiteta za naučno proučavanje uzroka i posljedica drugog svjetskog rata u Luxemburgu. Na proteklom skupu razmatrala se tema »Drugi svjetski rat i mir među narodima« sa

naučnog, historijskog i općedruštvenog stanovišta uz učešće mnogih istaknutih historičara, javnih i društvenih radnika i aktivnih sudionika antifašističkog otpora iz raznih zemalja svijeta.

Vremenska distanca od 30 godina omogućava nam da smireno i sa punom naučnom i društvenom odgovornošću raspravljamo o uzrocima i posljedicama drugog svjetskog rata i pojavi fašizma u Evropi, o njemačko-talijansko-japanskom imperijalizmu, o osnivanju Organizacije ujedinjenih naroda i njenoj ulozi u savremenom svijetu, o podjeli svijeta na blokove, hladnom ratu, o oslobodilačkim ratovima od 1945. godine na ovamo, zatim o problemima zemalja u razvoju, o nesvrstanosti kao i o drugim pitanjima sa kojima se sučeljuje savremeni svijet kao što su dekolonizacija, demografska eksplozija, energetska i sirovinska kriza, nedostatak prehrambenih artikala i pojava kronične gladi u mnogim zemljama, natjecanje u naoružanju te o borbi slobodoljubivih i progresivnih snaga svijeta za trajan i nedjeljiv mir, kao i svemu drugome što može da pridone i unaprijedi saradnju među narodima i zemljama svijeta.

Naša je želja da i na ovome skupu interdisciplinarnog karaktera pomognemo progresivnim snagama svijeta i kao učesnici i kao svjedoci i sudionici u ovim historijskim zbivanjima da se iznađu što prikladnija rješenja u međunarodnim odnosima i uspostave takvi ekonomski i politički odnosi koji će stvarati mostove prijateljstva i međusobnog razumijevanja. To su bitne pretpostavke uspješne saradnje naroda i zemalja naše planete, pomoću kojih možemo osigurati trajni mir za što je životno zainteresirano miroljubivo i progresivno čovječanstvo.

Dozvolite mi, da vas još jednom najsrdačnije pozdravim i izrazim uvjerenje da će ovaj naš susret opravdati očekivanja sviju i da ćemo u atmosferi prijateljstva, razumijevanja i srdačnosti razmotriti sva pitanja koja se nalaze na dnevnom redu ovog Skupa.